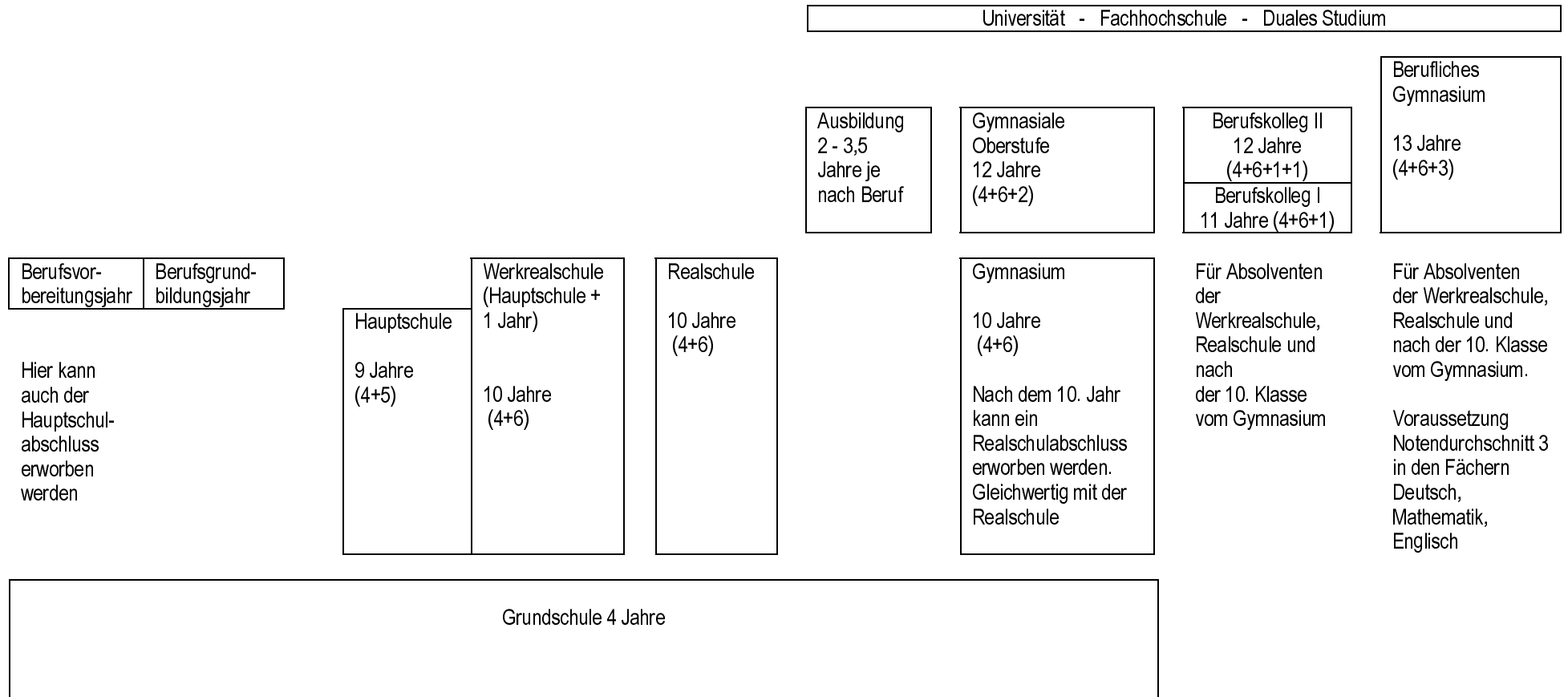

ΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ - ΒΑΣΙΚΗ ΔΟΜΗ

DAS DEUTSCHE SCHULSYSTEM - DIE GRUNDSTRUKTUR

ΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Γενικά

Στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η κάθε πολιτεία / ομόσπονδο κρατίδιο (Bundesland) έχει την ευθύνη για τα σχολεία και τη διαχείριση του εκπαιδευτικού συστήματος, σύμφωνα πάντα με το σύνταγμα. Με τα 16 γερμανικά κρατίδια αυτό έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχουν 16 εκπαιδευτικά συστήματα που διαφέρουν μεταξύ τους σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό.

Φοίτηση

Η φοίτηση στο σχολείο είναι υποχρεωτική για όλα τα παιδιά που διαμένουν μόνιμα στη χώρα, ανεξάρτητα από την εθνικότητά τους, για εννέα χρόνια - σε 5 κρατίδια είναι δέκα χρόνια - ενώ ακολουθεί τρία χρόνια υποχρεωτική μερική παρακολούθηση στο Berufsschule (επαγγελματικό σχολείο ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) μέχρι την ηλικία των 18 ετών.

Το σχολείο είναι υποχρεωτικό από την ηλικία των έξι ετών. Οι γονείς μπορούν να επιλέξουν μεταξύ των δημόσιων σχολείων και των λίγων ιδιωτικών που λειτουργούν. Οι μαθητές που φοιτούν στα δημόσια σχολεία δεν απαιτείται να πληρώσουν δίδακτρα ή να συνεισφέρουν στο κόστος του εκπαιδευτικού υλικού.

Τα Γερμανικά εκπαιδευτικά συστήματα παρέχουν μια ποικιλία τύπων εκπαίδευσης, ανάλογα με τις διαφορετικές ανάγκες, κλίσεις και ενδιαφέροντα των παιδιών, γονιών και κράτους.

Το εκπαιδευτικό σύστημα στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας διακρίνεται στην

- προσχολική εκπαίδευση
- πρωτοβάθμια εκπαίδευση
- δευτεροβάθμια εκπαίδευση
- τριτοβάθμια εκπαίδευση
- και συνεχιζόμενη εκπαίδευση.

Προσχολική Εκπαίδευση

- Νηπιαγωγεία (Kindergarten)
- Vorschule (προσχολική τάξη)

Η προσχολική εκπαίδευση (Kindergarten) παρέχεται από διάφορα εκπαιδευτικά ιδρύματα σε παιδιά ηλικίας από 3 ετών.

Η φοίτηση είναι προαιρετική, αλλά πρόσφατα όλα τα παιδιά έχουν το νόμιμο δικαίωμα για θέση στο νηπιαγωγείο.

Στη Γερμανία, ο κύριος φορέας προσχολικής εκπαίδευσης είναι το νηπιαγωγείο, το οποίο έχει ως αποστολή να ενισχύσει τα παιδιά να αναπτύξουν κοινωνικές και συναισθηματικές ικανότητες και δεξιότητες.

Το 95% περίπου των παιδιών πηγαίνει κανονικά στο Νηπιαγωγείο.

Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Από την ηλικία των έξι ετών όλα τα παιδιά πρέπει να φοιτήσουν στο **Δημοτικό Σχολείο (Grundschule)**, το οποίο στα περισσότερα κρατίδια διαρκεί 4 χρόνια (με εξαίρεση Berlin, Brandenburg όπου διαρκεί 6 χρόνια).

Αποστολή του Δημοτικού Σχολείου είναι να προωθήσει ένα συστηματικό τύπο μάθησης, να ενθαρρύνει τα παιδιά με διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες και να παρέχει τη βάση για την περαιτέρω εκπαίδευση και την δια βίου μάθηση.

Κεντρική θέση έχει η μάθηση των βασικών δεξιοτήτων όπως η **ανάγνωση, γραφή και αριθμητική**.

Το κεντρικό μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας συνήθως περιλαμβάνει βασικές γνώσεις για τα μαθήματα γερμανικών, μαθηματικών, Sachunterricht (κατά λέξη αντικειμενική διδασκαλία και είναι μίξη βιολογίας, ιστορίας και γεωγραφίας και του εγγύς γύρω χώρου μας), τεχνών, μουσικής, αθλοπαιδιών και θρησκευτικά.

Η μετάβαση στα δευτεροβάθμια σχολεία για την ολοκλήρωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης είναι διαφορετική στα γερμανικά κρατίδια και έχει προσαρμοστεί στα τοπικά δεδομένα. Οι γονείς έχουν τη δυνατότητα επιλογής του τύπου του σχολείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για το παιδί τους, αλλά η επιτυχής φοίτηση έχει σημαντικό ρόλο για την επιλογή του είδους του σχολείου που μπορεί να παρακολουθήσει. Τα σχολεία υποστηρίζουν τους γονείς με υποδείξεις και συμβουλές κατά τη λήψη των αποφάσεων τους.

Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση διακρίνεται σε δύο επίπεδα.

Στο Δευτεροβάθμιο Επίπεδο I, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας έχει σε μεγάλο βαθμό ένα γενικό τριστρωματικό εκπαιδευτικό σύστημα:

- Hauptschule
- Werkrealschulen (δευτεροβάθμια τεχνικά σχολεία) λειτουργεί από το 2010 στην Βάδη Βυρτεμβέργη
- Realschule
- Gymnasium.

Το Gesamtschule ή Gemeinschaftsschule, το οποίο καλύπτει και τους τρεις τύπους σχολείων υπό ενιαία στέγη και με διαφορετική οργανωτική δομή, είναι ένας ειδικός τύπος σχολείου. Στην Βάδη Βυρτεμβέργη είναι ακόμα σε πειραματικό στάδιο και δεν έχει παντού. Σε διάφορα κρατίδια υπάρχουν επίσης ειδικά σχολεία όπως το Orientierungsstufen (Φάση Προσανατολισμού), Middle Schools, Regelschulen (Γενικά Σχολεία), ενιαίο Hauptschule και Realschule κλπ.

Hauptschule - Κύριο σχολείο

Το Hauptschule (πρώην 6 έτη Volksschule), που καλύπτει τα σχολικά έτη 5-9, παρέχει στους μαθητές **γενική βασική εκπαίδευση** στα μαθήματα γερμανικά, μία ξένη γλώσσα, συνήθως αγγλική, μαθηματικά, φυσική / χημεία, βιολογία, γεωγραφία, ιστορία κλπ.

Για να ανταποκριθούν στις διαφορετικές ικανότητες των μαθητών, τα μαθήματα στα κύρια αντικείμενα προσαρμόζονται στις ατομικές ικανότητες των μαθητών. Οι απόφοιτοι των Hauptschule μπορούν να συνεχίζουν στην επαγγελματική κατάρτιση, ενώ οι μαθητές με υψηλή βαθμολογία μπορούν επίσης να φοιτήσουν σε σχολείο ανώτερου επιπέδου πριν ή μετά την επαγγελματική τους κατάρτιση.

Σήμερα υπάρχει η δυνατότητα φοίτησης ενός επί πλέον έτους υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Δίδεται πιο πολύ βάση σε τεχνικό επίπεδο.

Hauptschule + 1 έτος = **Werkrealschule**, 10 έτη.

Το απολυτήριο Realschule και Werkrealschule είναι ισάξια.

Realschule - Πρακτικό (θετικό) σχολείο

Στην κανονική του μορφή το **Realschule** καλύπτει τις σχολικές βαθμίδες 5-10 και παρέχει στους μαθητές **ευρύτερη γενική εκπαίδευση**. Σήμερα το Realschule είναι ποσοτικά ο πιο σημαντικός τύπος σχολείου και σχεδόν το 40% των μαθητών επιτυγχάνουν το απολυτήριο γενικής εκπαίδευσης με τη συμπλήρωση της δέκατης χρονιάς. Το Realschule προετοιμάζει τους μαθητές για υψηλής ποιότητας επαγγελματική κατάρτιση.

Επίσης δίδεται η δυνατότητα με φοίτηση στο επαγγελματικό κολέγιο 1 + 2 ή στο επαγγελματικό γυμνάσιο να σπουδάσουν σε Fachhochschule (γερμανικό ΤΕΙ) ή το πανεπιστήμιο (Universität).

Τα μαθήματα περιλαμβάνουν γερμανικά, ξένες γλώσσες, μαθηματικά, φυσική / χημεία, βιολογία, γεωγραφία, ιστορία, πολιτική, μουσική, τέχνες, αθλοπαιδιές και θρησκευτικά (στην 9 και 10 τάξη μπορεί αντί για τα θρησκευτικά να γίνει επιλογή του μαθήματος της ηθικής).

Ανάλογα με την κλίση και τις ικανότητές τους, οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους σε συγκεκριμένα υποχρεωτικά μαθήματα ή να επιλέξουν νέα αντικείμενα, π.χ. μια δεύτερη γλώσσα ή τεχνική.

Βασικό χαρακτηριστικό είναι ότι δίνεται ιδιαίτερη βάση στα διάφορα Projekt, που είναι ατομική ή ομαδική εργασία.

Γυμνάσιο

Το **Gymnasium** παρέχει στους μαθητές **γενική εκπαίδευση εις βάθος** και καλύπτει τα σχολικά έτη 5 έως 12 (σε μερικά κρατίδια πολιτείες έως 13). Το Gymnasium έχει δύο διαφορετικές μορφές:

Το κανονικό Gymnasium όπου οι μαθητές μπορούν να παρακολουθήσουν όλα τα έτη 5-12 για την εισαγωγή στο Πανεπιστήμιο. Οι τελευταίες δύο τάξεις (Oberstufe) το ενδέκατο και δωδέκατο έτος προετοιμάζει τους μαθητές για το πανεπιστήμιο (Hochschulreife) είτε με έμφαση στη γενική εκπαίδευση είτε προσανατολισμένο στην επαγγελματική σταδιοδρομία όπως το **Επαγγελματικό Γυμνάσιο (Berufliches Gymnasium)** που δίδει έμφαση σε τομείς όπως διοίκηση επιχειρήσεων, τεχνολογίες, επιστήμες τροφίμων, κοινωνικές επιστήμες, κλπ.

Στο τέλος του δέκατου έτους οι μαθητές μπορούν να συνεχίσουν στο ανώτερο επίπεδο ή να δώσουν εξετάσεις για το Mittlere Reife (απολυτήριο γενικής 10ετούς εκπαίδευσης, Realschule).

Επίσης στο τέλος του δέκατου έτους οι μαθητές του κανονικού γυμνασίου μπορούν να μεταπηδήσουν στο Επαγγελματικό Γυμνάσιο (**Berufliches Gymnasium**) με τις ίδιες προϋποθέσεις που ισχύουν για τα παιδιά από το Realschule.

Το **Επαγγελματικό Γυμνάσιο (Berufliches Gymnasium)** είναι 3ετές, που σημαίνει ότι τα παιδιά που θα διαλέξουν αυτόν το δρόμο θα χρειαστούν 13 αντί για 12 χρόνια που χρειάζεται για το κανονικό γυμνάσιο.

Το **gymnasiale Oberstufe** καλύπτει τα έτη 11 έως 12 και οι μαθητές έχουν πολυάριθμες δυνατότητες να εστιάσουν τις γνώσεις τους σε ειδικά αντικείμενα εντός του παρεχόμενου πλαισίου μαθημάτων.

Τα μαθήματα παρέχονται σε βασικό και ανώτερο επίπεδο εις βάθος που διευρύνει τη γνώση των μαθητών για να τα βγάλουν πέρα στο γερμανικό ΤΕΙ (Fachhochschule) ή στο Πανεπιστήμιο.

Ενιαίο σχολείο

Το **Gesamtschule** περιλαμβάνει υπό μία στέγη τους 3 τύπους βασικούς τύπους σχολείων που αναφέρθηκαν, με στόχο να παρέχει στους μαθητές ευέλικτη μετάβαση στον κατάλληλο τύπο σχολείου ανάλογα με τις ικανότητές τους. Στο **συνδυαστικό τύπο** το Gesamtschule συνδυάζει τα Hauptschule, Werkrealschule, Realschule και Gymnasium εκπαιδευτικά και οργανωτικά, αλλά οι μαθητές διδάσκονται σε τάξεις που ομαδοποιούνται ανάλογα με τις διαθέσιμες ειδικεύσεις.

Προεπαγγελματική κατάρτιση

Τα προπαρασκευαστικά επαγγελματικά σχολεία περιλαμβάνουν συνήθως το **Berufsvorbereitungsjahr** (μονοετής προεπαγγελματική κατάρτιση), τη μονοετή βασική επαγγελματική κατάρτιση.

Το **Berufsvorbereitungsjahr** προσφέρει ένα τύπο επαγγελματικής κατάρτισης διάρκειας ενός έτους πλήρους παρακολούθησης και απευθύνεται σε νέους για τους οποίους η επαγγελματική κατάρτιση είναι υποχρεωτική αλλά δεν έχουν βρει κάποια ευκαιρία κατάρτισης ή είναι εκτός εργασίας. Οι μαθητές διευρύνουν τη γενική τους εκπαίδευση, ενθαρρύνονται να αποκτήσουν βασικές δεξιότητες, διδάσκονται τις βασικές γνώσεις για μέχρι τρεις επαγγελματικούς τομείς και βοηθούνται στον επαγγελματικό προσανατολισμό και στον προσδιορισμό του επαγγέλματος που θα ακολουθήσουν.

Πολύ βασικό ιδιαίτερα για τα παιδιά με γλωσσικό μειονέκτημα

Υπό προϋποθέσεις οι μαθητές χωρίς το απολυτήριο του Hauptschule μπορούν να αποκτήσουν εδώ το απολυτήριο αυτό. Ενδιαφέρον για παιδιά που τέλειωσαν το ελληνικό γυμνάσιο και συνεχίζουν εδώ αλλά έχουν γλωσσικό μειονέκτημα.

Το **Berufsgrundbildungsjahr** (βασική επαγγελματική κατάρτιση) παρέχεται ως μονοετές, πλήρους παρακολούθησης πρόγραμμα μαθημάτων και απευθύνεται κυρίως σε νέους που έχουν το απολυτήριο του Hauptschule. Με την έναρξη της βασικής επαγγελματικής κατάρτισης οι μαθητές πρέπει να επιλέξουν έναν επαγγελματικό τομέα από τους δώδεκα που υπάρχουν. Κατά τη διάρκεια του έτους οι μαθητές βελτιώνουν τη γενική τους εκπαίδευση και αποκτούν γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες σε έναν επαγγελματικό τομέα που τους ενδιαφέρει και κατά συνέπεια αποκτούν βασική επαγγελματική κατάρτιση. Μετά από σχετική έγκριση το έτος βασικής επαγγελματικής κατάρτισης προσμετράται στην επόμενη επαγγελματική κατάρτιση.

Επαγγελματικά Κολέγια

Το Berufskolleg (επαγγελματικό κολέγιο) εφοδιάζει τους μαθητές με βασική και ειδικευμένη επαγγελματική κατάρτιση, πρόσθετα προς τη γενική κατάρτιση που έχουν ήδη λάβει.

Τα επαγγελματικά κολέγια **Berufskolleg I / BK1** ενός έτους που λειτουργούν ως προπαρασκευαστικά των επαγγελμάτων μετά το Realschule ή ισάξιο σχολείο. Γίνεται εμβάθυνση των γνώσεων σε γενικό αλλά και κλαδικό επίπεδο. Υπάρχουν τεχνικά, οικονομικά, γλωσσικά κλπ. Επίσης γίνεται προετοιμασία τους για την ένταξή τους στην εργασιακή ζωή, τόσο με σύνταξη βιογραφικών, συνοδευτικών επιστολών κλπ. όσο και με πρακτική εξάσκηση σε επιχείρηση.

Τα επαγγελματικά κολέγια **Berufskolleg II / BK2** επίσης ενός έτους στα οποία συνεχίζουν οι απόφοιτοι του Berufskolleg I / BK1 που λειτουργούν και ως προπαρασκευαστικά των επαγγελμάτων αλλά ταυτόχρονα γίνεται εμβάθυνση των γνώσεων σε γενικό αλλά και κλαδικό επίπεδο με δικαίωμα φοίτησής τους σε γερμανικά ΤΕΙ (Fachhochschule). Το απολυτήριό τους λέγεται Fachhochschulreife.

Επαγγελματική κατάρτιση

Η επαγγελματική κατάρτιση **Berufsausbildung** έχει σημαντικό ρόλο στο **διττό ή δυαδικό σύστημα (dual system)**. Τα δύο τρίτα σχεδόν των νέων ολοκληρώνουν ένα πρόγραμμα κατάρτισης συνήθως τριών ή τρεισήμισι ετών, σπάνια και 2 ετών, ανάλογα με το επάγγελμα που έχουν επιλέξει, με την εκπαίδευση να εναλλάσσεται μεταξύ της θέσης εργασίας στην επιχείρηση και του επαγγελματικού σχολείου. Ο σκοπός της κατάρτισης στο διττό σύστημα είναι να παρέχει ευρεία βασική **επαγγελματική κατάρτιση** και να μεταδώσει τις **δεξιότητες και γνώσεις που είναι απαραίτητες για την άσκηση ενός επαγγέλματος** μέσω ενός δομημένου προγράμματος κατάρτισης. Η υποχρεωτική, πλήρους παρακολούθησης φοίτηση στο σχολείο πρέπει να ολοκληρωθεί πριν την έναρξη της επαγγελματικής κατάρτισης.

Η κατάρτιση στηρίζεται σε μία ιδιωτική σύμβαση επαγγελματικής κατάρτισης μεταξύ του φορέα κατάρτισης (επιχείρηση ή υπηρεσία) και του καταρτιζόμενου και μία δημόσια σύμβαση με την επαγγελματική σχολή.

Η εκπαίδευση λαμβάνει χώρα παράλληλα

- στην επιχείρηση
- και στην επαγγελματική σχολή

Η επιχείρηση αναλαμβάνει το κόστος της κατάρτισης και πληρώνει στον καταρτιζόμενο το επίδομα μαθητευομένου (*Ausbildungsvergütung*), το οποίο είναι σύμφωνα με τη συλλογική σύμβαση εργασίας του συγκεκριμένου κλάδου.

Βάσει των κανονισμών κατάρτισης η επιχείρηση μεταδίδει τις ειδικές και βασικές τεχνικές δεξιότητες που απαιτούνται για τη σύγχρονη άσκηση του επαγγέλματος. Η θεωρητική γνώση και δεξιότητες που αποκτήθηκαν στο επαγγελματικό σχολείο συνδυάζονται με την πρακτική εμπειρία και την εφαρμογή τους σε συγκεκριμένες θέσεις εργασίας.

Η επαγγελματική σχολή **Berufsschule** είναι ένας ανεξάρτητος φορέας με ίσα δικαιώματα, που λειτουργεί σε συνεργασία με τους άλλους εμπλεκόμενους φορείς. Έχει ως αποστολή να παράσχει στους μαθητές γενική και επαγγελματική εκπαίδευση, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στις απαιτήσεις της επαγγελματικής κατάρτισης.

Στα πλαίσια της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης υπάρχουν και τα **Abendgymnasien** και τα **colleges** έχουν αποκτήσει μεγάλη σπουδαιότητα. Αυτά τα ιδρύματα δίνουν τη δυνατότητα σε ενήλικες να αποκτήσουν από εσπερινό σχολείο απολυτήριο τίτλο μέχρι το Hochschulreife ενώ εργάζονται. Υπάρχουν και ορισμένα άλλα ενδιάμεσα με παραλλαγές ανά κρατίδιο σχολεία που επιδιώκουν την πρόσβαση σε μία σχολή της επόμενης βαθμίδας σε γενικό ή κλαδικό επίπεδο

Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Με την αποφοίτηση από το σύστημα γενικής εκπαίδευσης που δίνει το δικαίωμα στους μαθητές να εισαχθούν στα πανεπιστήμια (Fachhochschulreife, Allgemeine Hochschulreife), οι νέοι έχουν τη δυνατότητα να σπουδάσουν στα γερμανικά TEI (Fachhochschule) και πανεπιστήμια (Universität).

Το Γερμανικό τριτοβάθμιο σύστημα βασικά αποτελείται από δύο τύπους ιδρυμάτων:

- πανεπιστήμια (Universität)
- γερμανικά TEI (Fachhochschule)
- Duales Studium

Τα **πανεπιστήμια** είναι τα παραδοσιακά ιδρύματα που παρέχουν τριτοβάθμια εκπαίδευση και καλύπτουν σχεδόν όλους τους γνωστούς τομείς σπουδών. Περίπου τα τρία τέταρτα των μαθητών σπουδάζουν στα πανεπιστήμια και λαμβάνουν Magister degree, Diplom degree ή Staatsexamen. Εκτός από τη διδασκαλία, η οποία είναι έντονα προσανατολισμένη στην επιστήμη, τα πανεπιστήμια έχουν εκτενή ερευνητική δραστηριότητα που τα διακρίνει από τα TEI, ενώ ένα ακόμη προνόμιο τους είναι το δικαίωμα χορήγησης διδακτορικού τίτλου σπουδών.

Τα **Fachhochschulen** - γερμανικά ΤΕΙ - ιδρύθηκαν στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας περίπου πριν από 40 χρόνια και δραστηριοποιούνται στην επιστημονική κατάρτιση εργαζομένων, σε ακαδημαϊκό επίπεδο. Τα Fachhochschulen προσεγγίζουν την πλευρά της εφαρμογής, συνδυάζοντας πρακτικούς όρους με την εφαρμογή της επιστημονικής γνώσης που προέρχεται από την έρευνα.

Η δομή των προγραμμάτων σπουδών είναι αρκετά πιο περιορισμένη σε σύγκριση με τα πανεπιστήμια και γενικά σχετίζεται με τις δεξιότητες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις επιχειρήσεις. Το 40% των μαθητών σπουδάζουν σήμερα στα Fachhochschulen. Σαν αποτέλεσμα της ΕΕ και της διαδικασίας της Bologna, το όριο μεταξύ των διαφόρων τύπων ιδρυμάτων της ανώτερης εκπαίδευσης γίνονται συνεχώς πιο δυσδιάκριτα και οι δύο τύποι ιδρυμάτων πλησιάζουν μεταξύ τους.

Από το 2010 τα πανεπιστήμια και τα Fachhochschulen απονέμουν και τίτλους Bachelor και Master σύμφωνα με την ίδια διάρθρωση σπουδών στα πλαίσια της ευρωπαϊκής εναρμόνισης.

Duales Studium παλαιότερα Berufsakademie προσφέρει τριετή προγράμματα ακαδημαϊκής κατάρτισης που συνδυάζονται με πρακτική σε επιχειρήσεις σύμφωνα με το διττό σύστημα (3+3 μήνες). Σήμερα το πτυχίο αυτό είναι της τάξης του **Bachelor**.

Εκτός αυτών υπάρχουν επίσης ιδρύματα ανώτερης εκπαίδευσης ειδικού προσανατολισμού όπως π.χ. σχολές καλών τεχνών και μουσικής, Verwaltungshochschulen (ανωτέρα διοικητική σχολή), κλπ.

Σύστημα προαιρετικής μετεκπαίδευσης (further education system)

Ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας είναι το πολυσύνθετο, σε μεγάλο βαθμό νομικά ρυθμιζόμενο **σύστημα προαιρετικής μετεκπαίδευσης (further education system)**.

Στη βάση των διαφόρων νόμων για την επαγγελματική κατάρτιση αναπτύχθηκε μια πληθώρα επαγγελμάτων (Fortbildungsberufe), τα οποία αποτελούν μια σημαντική ευκαιρία σταδιοδρομίας για τους ειδικευμένους εργαζόμενους. Η επαγγελματική μετεκπαίδευση στις ειδικότητες διοίκησης επιχειρήσεων, πωλήσεων, εργοδηγών ή τεχνιτών ανώτερου επιπέδου (Meisterschule, Technikerschule) και πολλών άλλων επιλέγεται από το ένα όγδοο των εργαζόμενων ως ευκαιρία πρόσθετης επαγγελματικής κατάρτισης.

Τα επαγγέλματα αυτά (Fortbildungsberufe) ρυθμίζονται από την πολιτεία, είναι ανεξάρτητα των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων και απαιτούν προετοιμασία 600 - 2.400 ώρες, ανάλογα με τον εκπαιδευτικό τους στόχο. Η προϋπόθεση για να δώσει κανείς εξετάσεις είναι να έχει ολοκληρώσει ένα πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης και δύο με τρία χρόνια αντίστοιχης απασχόλησης. Εκτός από το Βιομηχανικό και Εμπορικό Επιμελητήριο και το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο, προπαρασκευαστικά μαθήματα παρέχονται από τα δημόσιες τεχνικές σχολές. Τα εφόδια των επαγγελμάτων αυτών δίνουν τη δυνατότητα απασχόλησης σε μέσο τεχνικό και διοικητικό επίπεδο των επιχειρήσεων.

Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση

Ο τομέας της **συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης** είναι εντελώς ετερογενής στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και καλύπτει πλήθος διαφορετικών ευκαιριών και προσόντων. Υπάρχουν κανονισμοί, αλλά με τις συνεχείς εξελίξεις γενικά στον κόσμο, στα επαγγέλματα, τελικά η αγορά εργασίας είναι εκείνη που αποφασίζει ποιες ευκαιρίες συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης θα διατηρηθούν και ποιες όχι, ενώ οι ομοσπονδίες εργοδοτών και εργαζομένων δεν επιθυμούν αυστηρή νομοθεσία και δομή για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση. Δημιουργήθηκαν από την ανάγκη της ταχύρυθμης και ραγδαίας εξέλιξης που έχουμε σε όλα τα επαγγέλματα, διότι τα νομοθετικά εκπαιδευτικά πλαίσια δεν είναι τόσο ευέλικτα, ώστε να μπορούν να προλάβουν τόσο γρήγορα της ανάγκες της οικονομίας.